פנינה לשבת
מטות-מסעי תשע"ח

בפנימיות הפרשה
(הרב אברהם מרדכי גוטליב שליט"א)

"אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן."

כל הנסיעה של האדם, המעבר מהאהבה העצמית שלו לבוא לאהבת הזולת ולאהבת ה', כל הנסיעה הזאת יכולה להיות רק ביד משה ואהרון. כלומר, רק אם האדם מקשר את עצמו לצדיק שנמצא בדור. הצדיק הוא נשמה גבוהה הנמצאת בדור. כפי שאמרו חז"ל: "אין לך דור שאין בו כאברהם, יצחק ויעקב". למה באמת אין לך דור שאין בו כאברהם, יצחק ויעקב? אמרו חז"ל במסכת יומא: "ראה הקב"ה שהצדיקים מועטים, שבני עלייה מועטים, עמד ושתלם בכל דור ודור". שואל רבנו זצ"ל: אם הצדיקים מועטים למה צריך לשתול אותם בכל דור ודור? מה התועלת בכך? ועוד שאל רבנו: הגמרא במסכת נידה אומרת: המלאך הממונה על ההיריון, לילה שמו, לוקח את טיפת הזרע ומביאה לפני הקב"ה ושואל, יהיה עשיר או עני? יהיה חכם או טיפש?' הקב"ה קובע מה הוא יהיה. הגמרא מציינת שצדיק ורשע לא נידון שם. כלומר, אם הוא היה שואל, האדם הזה שיולד מהטיפה הזאת יהיה צדיק או רשע, אז כבר נלקחה ממנו הבחירה, לכן אין נידון שם העניין של צדיק או רשע, אלא רק עשיר או עני, חכם או טיפש וכדומה. שאל רבנו: הרי כשגזרים על אדם מסוים שיהיה טיפש הוא כבר לא יכול להיות עובד ה'. כי כל עניין עבודת ה' זו חכמה גדולה. דהנה חז"ל אומרים: אין אדם חוטא אלא אם כן נכנסה בו רוח שטות. בפירוש אנו רואים שהשוטה הוא זה שמסוגל לחטאים. אם כן, כשגזרים על האדם מסוים שיהיה טיפש מה תקנתו? איך הוא יכול להידבק בה'? הרי הדבקות בה' היא דווקא על ידי התורה בחכמה רבה, בתחבולות רבות, בתחכום רב, איך הטיפש יכול להידבק בה'? ותירץ רבנו את השאלה הזאת עם השאלה הראשונה. לכן הקב"ה שתל צדיקים בכל דור ודור. בכל דור ודור שולח הקב"ה נשמה מרוממת שהיא מעל כל הדור כולו והיא מסוגלת לתת הארה - אור לאלו המבקשים את קרבת ה', לאלו המבקשים הדרכה בעבדות ה'. לכן צריך האדם להידבק בצדיק ואפילו האדם הטיפש, אפילו זה שתכונותיו חלשות, אפילו זה שאין בו כוח רצון, אדם בעל כישרונות חלשים, אם הוא דבק באדם גדול ודבק בו באמת, במסירות נפש, בהערכה גדולה, באמונה גדולה הוא יכול לקבל מהאור של אותו האדם גדול, מהאור הנשמתי שלו, ועל ידי כך הוא יכול ללכת מחיל לחיל. זה שכתוב כאן בפסוק שלנו "**אלה מסעי בני ישראל אשר יצאו מארץ מצרים**". כאשר האיש הישראלי רוצה לצאת מהאהבה העצמית שלו, מהיצרים, מהתאוות שלו שנקראים 'ארץ מצרים' זה צריך להיות **"לצבאותם ביד משה ואהרון"**. כלומר, דווקא בחיבור עם צדיקי הדור, עם גדולי הדור.

פניני דיומא
(הרב מנחם סוכות)

כמה שאנחנו אוהבים תוצאות...
כל עיכוב בדרך נראה לנו כל כך מיותר, כל עיקוף וסטייה מרגיזים אותנו.
כאן הפרשה מונה את כל המסעות. מסעות אלו הובילו אותנו ממצרים לארץ ישראל, והמסעות הם ממש לא בקו ישר. בחלקם חטאנו, וחלקם אפילו הרחיקו אותנו מהארץ.
אנחנו מתבוננים ומבינים שזאת הדרך. אנחנו פתאום מרגישים כמה הדרך עצמה חשובה, כמה העיכובים חשובים, כמה אפילו הנפילות לימדו אותנו. לא יכולנו להגיע לארץ בלי זה.
חברים, אני ממש מברך את כולנו שנדע להעריך את הדרך, שנזכור שבלי מה שעברנו לא היינו מי שאנחנו.
שבת שלום!

אור פנימי
חינוך לצמיחה רוחנית

מחשבה פנימית
(יואל אופנהיימר)

"וְלֹא תַחֲנִיפוּ אֶת הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּהּ כִּי הַדָּם הוּא יַחֲנִיף אֶת הָאָרֶץ וְלָאָרֶץ לֹא יְכֻפַּר לַדָּם אֲשֶׁר שֻׁפַךְ בָּהּ כִּי אִם בְּדַם שֹׁפְכוֹ." (במדבר לה, לג)

פשט הפסוק:

אסור לשפוך דם נקי בארץ , וגם הארץ תשא בחטא הדם השפוך אם לא יעשה משפט עם רוצח.

האגדה על הפסוק: (במדבר רבה פרשת נשא)

גלות בא לעולם על עבודת כוכבים ועל גילוי עריות ועל שפיכות דמים ועל שמיטת הארץ. על עבודת כוכבים כיצד? הוא אומר: "וְהִשְׁמַדְתִּי אֶת בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת חַמָּנֵיכֶם" (ויקרא כו) וכתיב (שם) "וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי אַחֲרֵיכֶם חֶרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ חָרְבָּה" אמר להם המקום לישראל הואיל ואתם רוצים בעבודת כוכבים אף אני אגלה אתכם למקום שיש עבודת כוכבים ... ועל גילוי עריות כיצד? אמר רבי ישמעאל בשם רבי יוסי: כל זמן שישראל פרוצין בעריות שכינה מסתלקת מהם, שנאמר: "כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ וְלֹא יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ" (דברים כג). ועל שפיכות דמים כיצד? שנאמר [בפסוק שלנו] "וְלֹא תַחֲנִיפוּ אֶת הָאָרֶץ", מגיד הכתוב ששפיכות דמים מטמא את הארץ ומסתלקת השכינה. ומפני שפיכות דמים חרב בית המקדש וגלו ישראל מארצם. ודברים הללו היו במקדש ראשון, ולכך גלו וחרב בית המקדש, דאמר רבי יוחנן בן תורתא: מקדש ראשון מפני מה חרב? מפני שהיו בה ג' דברים: עבודת כוכבים וגילוי עריות ושפיכות דמים.

נקודות למחשבה:

אנו בעיצומה של תקופת "בין המצרים" [התקופה שבין י"ז תמוז לט' באב]. תקופה זו נמצאת כולה תחת סימן חורבן בית המקדש וגלות עם ישראל מארצו. ארץ ישראל, בשונה מארצות אחרות אינה סובלת שאומה לא מוסרית תגור בה ותהנה מפרותיה. על זה מזהיר משה רבנו את העם בלשון חדה: "וּשְׁמַרְתֶּם אֶת כָּל חֻקֹּתַי וְאֶת כָּל מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא תָקִיא אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לָשֶׁבֶת בָּהּ" (ויקרא כ).

האגדה שלנו מקשרת את עונש הגלות לשלושה חטאים המבטאים את הנפילה הקשה ביותר במרחבי הפעולה של האדם: עבודה זרה - במרחב שבין אדם לבוראו, שפיכות דמים - במרחב שבין אדם לחברו, וגילוי עריות - במרחב שבין אדם לעצמו. נוכחות ה' בעולם, "השכינה", היא הערובה לחיי העם על אדמתו. אך השכינה נמצאת על תנאי של קיום הברית על ידי עם ישראל. כל אחת מהעברות הנ"ל גורמת להסתלקות השכינה מהארץ ולגלות העם.

בפסוק שלנו הפועל "חנף" מתאר את הקלקול הנגרם לארץ על ידי מעשי הרצח, ובמיוחד כאשר הרוצח לא בא על עונשו. הרמב"ן מסביר שחנופה היא לעשות "ההפך ממה שנראה והנדמה לעיניים". במילים אחרות, למרות שיש בתי משפט ומשטרה, הרוצחים ששפכו דם נקי אינם נענשים, כי "מחניפים" לרשעים. וכתוצאה מהדם הנשפך, גם הארץ "מחניפה" מידה כנגד מידה: "וְהָאָרֶץ חָנְפָה תַּחַת יֹשְׁבֶיהָ": (ישעיהו כד). ומפרש רש"י במקום: "והארץ חנפה - כמין חניפות עושה עשב ואינו עושה קמה מראה קמה ואין חטין בקשיה". למרות המראה החיצוני של השיבולים בשדה, אין בתוכם חיטה, ולעם הרעב לא נותר אלא לגלות מהארץ.

דיבורי נשמה
(הרב דניאל שוסטר)

"וידבר משה אל ראשי המטות לבני ישראל". כביכול ב' הפכים: מצד אחד 'ראשי' לשון ראש, מצד שני 'מטות' לשון מטה. ב' הפכים בנושא אחד, דבר הכי קשה שיש. ודווקא משה יכול להכיל את כל ההפכים שבעולם, כי משה סוד התורה, שיש בה הכל, וכולה שמותיו יתברך. ואפילו יהיה חסר בספר תורה 'בלעם' או 'פרעה' יהיה פסול. כי בסוד תורה כל המציאות היא שמותיו יתברך, שהם דרכי גילוי ההטבה לנבראים. וכן, בימים אלו משתתפים בצער השכינה שירדה למטה למטה ללקט את האברים שלה שנשרו ממנה, שהם הנשמות הנצחיות. ובעומק הצער והליקוט הזה של הנשמות מתגלה לנו שהשכינה היא ראש וראשון, 'ראשון לציון' לכל הנבראים. מהפכים את עניין ה'למטה' ל'מטה כלפי חסד' - ההכרעה לכף זכות של כל הנשמות. וכן כל אחד בעצמו בנפשו מאירה לו הנקודה של לדון עצמו לכף זכות. וזה עניין שאמרו חז"ל שבלעם נהרג על ידי שפרח באויר, ופנחס הראה לו את הציץ, ונפל על החרב ומת, כי הציץ היה על המצח של הכהן. המצח הוא עניין הרצון להשפיע שיש בכל אחד. וכשאדם מגלה את זה בנפשו אזי על ידי זה הורג את בלעם, שהוא כח הרע שדבוק בו, שזה עניין שמאחד את כל ההפכים לכבודו יתברך. 'ראשי המטות', שהירידה למטה היא כדי לגלות את בחינת 'הראש' והמלוכה אצל כל אחד ואחד בנפשו.

שבת שלום לכולם!

פניני שירה
(אהרן בס)

לְשָׁעָה אַחַת
בַּשָּׁבוּעַ
צָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה אָדָם
מְחָפָּשׂ זְכוּיוֹת
כְּאֵלְיָהוּ בְּמוֹצָאֵי שַׁבָּת
תַּחַת עֵץ הַחַיִּים

וְצָרִיךְ שֶׁיִּהְיֶה
מְחָפָּשׂ זְכוּיוֹת
קוֹדֶם בְּעַצְמוֹ
וּמִשָּׁם יִלְמַד כֵּיצַד
לְהַבִּיט בְּבַת זוּגוֹ
וּמִבָּת זוּגוֹ לְקְרוֹבוֹ
וּמִקְרוֹבוֹ לְמִשְׁפְּחָתוֹ
וּמִמִּשְׁפַּחְתּוֹ לְחֶבְרָיו
וּמֵחֶבְרָיו לְכָל הָעָם כּוּלּוֹ

וְיָבִיט הוּא בְּעַיִן טוֹבָה
עַיִן מְלֵאַת חֶמְלָה וְאַהֲבָה
וּבַלֵּב מָלֵא הוֹדָיָה
פִּיו יִמָּלֵא רִינָה עַל
הַטּוֹב שֶׁהוּא טוֹבֵל בְּתוֹכוֹ

וּלְשָׁעָה אַחַת קְטַנָּה
יַרְגִּישׁ הוּא כְּיוֹשֵׁב
תַּחַת עֵץ הַחַיִּים
בְּגַן עֵדֶן

אור פנימי
חינוך לצמיחה רוחנית

חודש אב – שמיעת ניגון האחדות

לכל חודש יש כוח ששייך לאותו החודש. הכוח ששייך לחודש אב הוא כוח השמיעה. לאדם יש כוח שמיעה לטוב וכוח שמיעה לרע. שמיעה לטוב – במעמד הר סיני כל בני ישראל שמעו את קול ה'. שמיעה לרע - בני ישראל ששמעו למרגלים ולא שמעו לכלב ויהושע.

מתן תורה חידש כוח בתוך כל אחת ואחת מנשמות ישראל. זכינו לשמיעה חדשה ולדיבור חדש. במעמד הר סיני קיבל עם ישראל אוזן חדשה, אוזן ששומעת את דבר ה', ומכאן ואילך נצטוונו "ודברת בם". כלומר, מכאן ואילך אם האדם מחובר ל"זכור את אשר עמדת לפני ה' א-לוהיך בחורב", הדיבור שלו יונק את חיותו מדבר ה'. שמיעה רוחנית היא שמיעה של מעמד הר סיני.

" וַיִּשְׁמְעוּ אֶת קוֹל ה' אֱ-לֹהִים מִתְהַלֵּךְ בַּגָּן לְרוּחַ הַיּוֹם". זוהי הפעם הראשונה שבה נזכרה שמיעה בתורה. אדם וחווה שומעים את קול ה'. שמיעה בלשון התורה היא שהאדם שומע את דבר ה' בכל דבר ודבר.

בית המקדש חרב, אומר הגר"א, לא רק מחמת העוונות שהם התולדה של מי שלא שומע את דבר ה', אלא מחמת ביטול כוח השומע עצמו. מי ששומע באמת את דבר ה', עושה תשובה, כי הקב"ה מדבר אליו בכל עת, בכל שעה ובכל מקום. אבל מי שלא שומע את דבר ה', הולך שולל בדרכי רצונו, ולא מתעורר לחזור בתשובה.

בית המקדש הוא המקום שממנו יוצא דבר ה' לכל העולם כולו. כשאיבדנו את בית המקדש, איבדנו את הכוח שנקרא שמיעה. אך מהו הכוח העמוק הזה שנקרא שמיעה?

הגמרא אומרת: "תרי קולי לא משתמעי", האדם לא יכול לשמוע שני קולות בבת אחת. אבל יש אופן שבו האדם יכול לשמוע שני קולות – והוא בכוח הניגון. הניגון מצרף אליו כמה כלים, והאדם שומע את הצירוף של הכלים. בדיבור, אין כוח לאדם לשמוע שני דברים בבת אחת. אבל כאשר האדם רוצה לשמוע ניגון הוא רוצה לשמוע כמה קולות של כמה כלי נגינה בבת אחת. כל התפארת, כל היופי של הדבר הוא מכך שמצטרפים כאן דווקא כמה קולות בבת אחת, ולא רק קולות בזה אחר זה. וזו העבודה העמוקה של כוח השמיעה אצל האדם. "ועתה כיתבו לכם את השירה הזאת", כאשר הדבר הופך להיות שירה, אז אפשר לשמוע שני דיבורים גם אם הם הפוכים בבת אחת. בית המקדש חרב על שנאת חינם. שירה היא ההפך משנאת חינם. שנאת חינם מבדילה בין דברים, שירה מצרפת שאפשר לשמוע שני קולות בבת אחת. אפשר לשמוע שני קולות נגדיים בבת אחת. בית המקדש חרב על פירוד, על לשון הרע. שמיעה אמיתית היא שמיעה ששומעת שירה. אבל דיבור של לשון הרע, זהו דיבור שחסר לו את מעמקי השירה. אדם שמדבר לשון הרע – הוא נבדל מרעהו, הוא לא מצטרף אליו, הוא לא מתאחד איתו. בוודאי שחסר לו את העומק הפנימי של התורה, שנקרא שירת התורה.

זהו מעמקי כוח השמיעה בנפש האדם - שהאדם מכוח השמיעה שלו מצרף את כולם ומאחד את כולם. זוהי אהבת חינם, חיבור כל הברואים כולם לאגודה. עבודת הימים האלה היא לקבל כוח מחדש של האוזן ששמעה בהר סיני, ששומעת בכל דבר את דבר ה', ואז כל שמיעה שהאדם שומע מחברת, מצרפת ומביאה לאיחוד.

וכיצד יכולים אנו לזכות באוזן שומעת? אומר הרב"ש במאמר "מהו מצוות קלות שאדם דש בעקביו": "כי ענין שמיעה שייך דווקא לאחר שהאדם זכה **לכלים דהשפעה**, שרק אז יש לו בית קיבול לשפע שיתלבש בכלים דהשפעה, ואז יש לו אזנים לשמוע בקול ה'". השמיעה היא למעשה נתינה. כשאדם שומע הוא מפסיק להיות מרוכז בעצמו וברצונות ובצרכים שלו. כשאדם שומע הוא מתחבר לזולת, לרצונות שלו ולצרכים שלו. כשאדם שומע הוא מתחבר לניגון של האחדות גם כשיש אי הסכמות ומחלוקת. שנזכה לאוזן שומעת, לאחדות ולבניין בית המקדש במהירה בימינו אמן.

(עפ"י שיעור של הרב איתמר שוורץ - חודש אב - השמיעה וכתבי הרב"ש – מאמרים, באדיבות אתר אור הסולם מרכז מורשת בעל הסולם www.orhasulam.org)

בסוד הלשון
(יוסף בלו)

יד הגאולה מבין המיצרים

פרשות השבוע הן שתיים: מטות ומסעי. פרשת **מטות** פותחת בכך שמשה רבינו רצה להעביר הלכות בנושא נדרים לכל העם, אך ראשית הוא פונה לראשי השבטים. "וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל רָאשֵׁי הַמַּטּוֹת לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה ה'" (במדבר לא, ב). ומפרש רש"י: "ראשי המטות: חלק כבוד לנשיאים, ללמדם תחלה, ואחר כך לכל בני ישראל, ומנין שאף שאר הדברות כן, תלמוד לומר וישיבו אליו אהרן וכל הנשיאים בעדה וידבר משה אליהם, ואחרי כן נגשו כל בני ישראל". יוצא כי משה רבינו חלק כבוד לנשיאי שבטי בנ"י ולימדם דברי תורה קודם לבנ"י כולם. אונקלוס מתרגם התיבה "**הַמַּטּוֹת**" ב-"**שִׁבְטַיָּא**" (הצירוף: **שבט א"י**- ר"ת **א**רץ **י**שראל), המרמזים כי מטה זה בעצם מקל הליכה שנועד להקל, להטות ולכוון את הדרך. לכן, אלו היו דווקא נשיאי השבטים, שבזכות חוכמת הלכות התורה שלמדו ממשה רבינו, רק אז יכלו להוליך את בני שבטם לארץ ישראל וגם להוליכם בדרכי התשובה לה'.

ומהו זה הדבר שציווה ה'? כותב רבי נתן תלמידו של רבי נחמן מברסלב: "וּכְמוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ רַשְׁ"י... מֹשֶׁה נִתְנַבֵּא בְּכֹה וְכָל הַנְּבִיאִים נִתְנַבְּאוּ בְּכֹה מוּסָף עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה שֶׁנִּתְנַבֵּא בְּזֶה הַדָּבָר, כִּי כָּל הַנְּבִיאִים נִתְנַבְּאוּ בְּאַסְפַּקְלַרְיָא שֶׁאֵינָהּ מְאִירָה שֶׁרָאוּ נְבוּאָתָם מֵרָחוֹק מְאֹד אֲבָל מֹשֶׁה הִתְנַבֵּא גַּם בְּזֶה הַדָּבָר שֶׁהוּא בְּחִינַת שֶׁרָאָה הַנְּבוּאָה בְּרְאִיָּה יָפָה וּבָרָה" (הלכות מתנה ה, אות מז). כלומר ציווי ה' למשה ללמד את דברי התורה האלו היה כשקיבלם בנבואה כמו ממקום יפה ברור וקרוב ומיוחד יותר משאר הנביאים. אונקלוס מתרגם את התיבה "**זֶה הַדָּבָר**" ב-"**דֵּין פִּתְגָמָא**". ומצאתי כי **דין** בגימטריא **יד הגאולה**. כלומר הגאולה תבוא בזכות דבר ה' או **פתגמא.** ובתיבה זו הצירוף **פת גמא**. אלו מרמזים כי לזה - דבר ה', יש השתוקקות עצומה, כמו הצמא במדבר לגמוא את המים ולאכול את הפת. ו**פת** במילוי זה **פ**(ה) **ת**(ו). המרמזים כי **פה** בזה הדבר תורה יש כמו לחם מזין את הגוף ואת הנשמה בזכות ה**תו** היא התורה. שהרי התורה היא תו ארוך של אותיות אשר הופרדו על פי המסורה לפרשות פסוקים ותיבות. רמז נוסף מצאתי כי **גמא** גימטריא **גואל גא**, המרמזים שיש להטות את הדרך לגאול עצמנו מן הגאוה גם בעת למוד דבר התורה. כי בעת הלימוד יש השתוקקות לקבל את החכמה, אך יש לזכור כי הקבלה צריכה לבוא בצורה של השפעה, כלומר לא ללמוד רק לעצמי, בשביל כבוד או בשביל פרס, אלא ללמוד בעל מנת ללמד במחיר של מתנת חינם.

בהמשך הפרשה פינחס נשלח עם לוחמי בנ"י לנקום את נקמת ה' במדינים. ובמדרש תנחומא לפרשת מטות: "ולמה שלח פנחס? מי שהתחיל במצווה, גומרה. הוא השיב את חמתי והכה את המדינית, יגמור מצוותו" וזה נרמז בשם הפרשה **מטות** ובצרוף **מות ט** (**ט** גימטריא **גו** מתרגום בתוך). כי פנחס השיב את חמתו של ה', כאשר מסר את נפשו למות על קדוש ה'. ובעצם המעשה שהרג את המדינית המית את השורש או התוכן הפנימי והרוחני לעצת הזימה של בלעם, לכן זיכה אותו ה' לגמור את המצווה גם גשמית, כשהרג גם את בלעם בעצמו**.**

ופרשת מסעי, החותמת את ספר במדבר, פותחת בתיעוד משה את מסעי בנ"י במדבר. "וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל פִּי ה' וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם" (במדבר לג, ב). התורה מוכיחה לנו כי משה רבינו צווה לכתוב את המסעות ומוציאה לאור, כי הם לא נכתבו מתוך פרי דמיונו. רק משה רבינו יכול היה לפרש ולברר את התורה שבכתב להלכות המוליכות את כל העם מן המדבר אל ארץ ישראל, בכדי להתחבר גם אל ה'. כי משה רבינו מצא את נקודות הזכות הטובות בכל אחד ואחד מבנ"י, לכן ידע להטות כרועה במטהו את הליכתם בדרך המיוחדת לכל אחד ואחד ולבקש עליהם רחמים מבורא עולם. כותב רבי נתן, תלמידו של הרב נחמן מברסלב "כל הטלטולים והנסיעות של בנ"י הם בשביל ברור ההלכות, כי ההלכות הם בחינת רגלי הקדושה, בחינת הליכות עולם, כמו שאמרו רז"ל (מגלה כח): אל תקרי 'הליכות' אלא 'הלכות', כי עקר ההלוך דקדושה לילך ולהתקרב לה' יתברך, הוא על ידי ההלכות הקדושות של התורה" (ליקוטי הלכות ראשית הגז ה,אות טו). לכן, כה חשובה היא התורה שבעל פה, המוליכה לקרבנו אל ה'. יגעתי ומצאתי כי **מסעי** בגימטריא **הגאולה ע"ס** (ר"ת **ע**שר **ס**פירות) ובפועל **נסע** הצירוף **נס ע** (עין זה מלשון תנועה), המרמזים כי הלימוד בכל זמן ובכל מקום הוא מתוך תנועה, המקדמת את האיש הישראלי במסעו, המאופיין בהשגחה פרטית נסית, הכוללת את כל הנהגות ה' על עשר ספירותיה, בכדי לתקן מניסיון לניסיון את נפש הנוסע. העונש של מסעי המדבר בשל חטא המרגלים הוא לכאורה מצד מידת הדין, אבל למעשה הוא דווקא מצד מידת הרחמים. כי התיבה **ענש** בשכול אותיות יוצאת **עש"ן** ר"ת: **ע**ולם (מימד המקום), **ש**נה (מימד הזמן), **נ**פש (מימד הנשמה). כלומר, אם לא היה מושג של עונש, אזי אנחנו כמו בנ"י לא היינו יודעים מה עלינו לתקן במקום ובזמן היעודים, בכדי להיגאל מן השעבוד למידת הגאוה ולעבודה הזרה במצרים, ואז לזכות במידת הענוה ולעבודת ה' בארץ ישראל.

אז בע"ה, היכן שנהיה, שנזכה לצאת מימי בין המיצרים, מתוקנים בנפשנו ומוכנים, לגאולה השלמה, אכי"ר.

אור פנימי
חינוך לצמיחה רוחנית